

8. Systémová volání

Systémová volání a inline assembler

Domácí příprava

Zadání úlohy

Nápověda

Materiály

Systémová volání a inline assembler

Cílem tohoto cvičení je detailně se seznámit s tím, jak aplikace volá služby operačního systému a jak lze systémová volání volat přímo, bez použití knihoven jako `libc`. Tato znalost se vám bude hodit v dalších cvičeních.

Domácí příprava

Seznamte se se základními instrukcemi architektury `x86` a způsobem, jakým vkládat instrukce assembleru přímo do zdrojového kódu v jazyce C/C++. Projděte si [prezentaci o inline assembleru](#) a připomeňte si [první](#) a [druhou přednášku](#).

Dále se seznámte s nástroji [strace](#) a [ltrace](#). Doporučujeme si oba nástroje vyzkoušet na následujícím programu:

```
#include <stdio.h>

int main(int argc, char *argv[])
{
    printf("Hello world\n");
    return 0;
}
```

Pokud vás zajímají podrobnosti o kombinování assembleru a C, podívejte se do [dokumentace překladače GCC](#). Mimo jiné tam najdete popisy [obecných omezení](#) a [omezení závislých na architektuře CPU](#) (hledejte sekci “x86 family”).

Zadání úlohy

Vytvořte program, který čte ze standardního vstupu celá nezáporná dekadická čísla oddělená mezerami nebo konci řádků a vypíše je na standardní výstup v hexadecimální podobě oddělená koncem řádku. Program nesmí používat žádnou standardní knihovnu jako např. `libc`. Předpokládejte, že maximální hodnota čísla bude $2^{32}-1$.

Jinými slovy vytvořte program fungující podobně jako program níže, ale tak, aby šel přeložit s přepínači kompilátoru

```
-ffreestanding -nostdlib -nostdinc -static -m32 -Wall -g -O2
```

```
#include <stdio.h>
```

```
int main()
{
    unsigned num;
    while (scanf("%u", &num) == 1)
        printf("0x%x\n", num);
    return 0;
}
```

Do BRUTE nahrávejte soubor `hexconv.c` se svou implementací.

Nápověda

- Pro vyvolání služeb jádra potřebujete znát *ABI* (application binary interface) jádra OS. To se dočtete v [man syscall](#) v řádcích architektury i386.
- V Ubuntu čísla jednotlivých systémových volání najdete v souboru `/usr/include/x86_64-linux-gnu/asm/unistd_32.h`.

Pozor! Jak ABI, tak čísla systémových volání se liší mezi 32- a 64-bitovým jádrem. 64-bitové jádro je možné volat pomocí obou ABI, ale v této úloze používejte 32-bitové ABI, protože program je kompilován s přepínačem `-m32`.

- Můžete vyjít z kódu níže, který již obsahuje načítání vstupu místo funkce `scanf`.
- Pro tisk i načítání můžete použít pole pevné délky např. 20 (maximální výstup má 8 hexadecimálních znaků).

```
#include <unistd.h> /* TODO: replace this by writing your own system call */
                        /* wrappers for read(), write(), exit() */
#include <stdio.h> /* TODO: replace this by your own implementation of */
                        /* sprintf() (for conversion of a number to hex string) */
#include <string.h> /* TODO: replace this with your implementation of strlen() */

int isnum(char ch)
{
    return ch >= '0' && ch <= '9';
}

int isspc(char ch)
{
    return ch == ' ' || ch == '\n';
}

static void print(unsigned num)
{
    char buf[20];
    /* TODO: Get rid of sprintf() and strlen() */
    sprintf(buf, "0x%x\n", num);
    int ret = write(STDOUT_FILENO, buf, strlen(buf));
    if (ret == -1)
        _exit(1); // TODO: your new exit
}

/* TODO: main() is called by libc. Without libc, the entry point is called _start */
int main()
{
    char buf[20];
    unsigned num = 0;
    int i;
    int num_digits = 0;
    unsigned chars_to_process = 0;

    for (/* no init */; /* no end condition */; i++, chars_to_process--) {
        if (chars_to_process == 0) {
            int ret = read(STDIN_FILENO, buf, sizeof(buf));
            if (ret < 0)
                return 1; // TODO: replace by exit
        }
    }
}
```

```
        i = 0;
        chars_to_process = ret;
    }
    if (
        num_digits > 0
        && (chars_to_process == 0 /* EOF */ || !isnum(buf[i]))
    ) {
        print(num);
        num_digits = 0;
        num = 0;
    }
    if (
        chars_to_process == 0 /* EOF */
        || (!isspace(buf[i]) && !isnum(buf[i]))
    )
        return 0; // TODO: replace by exit

    if (isnum(buf[i])) {
        num = num * 10 + buf[i] - '0';
        num_digits++;
    }
}
}
```

Materiály

- [inline assembler](#)